

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:
Félévre 3 frt — kr.
Negyedévre . . 1 frt 50 kr.

Vidéken:
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre . . 2 frt 50 kr.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN CYULA.

SZERKESZTŐSEG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota földszint,
az udvarban hátul.

Emlékezés.

A mi virágot még meghagyott a kertekben az ősztől hideg fuvalata, az mind vándoratra indult tegnap és ma abba a tartományba, a honnan nem tér vissza utazó. Míg a piacon, köztéren és a magánytevékenység mezőin viaskodik az élet, az emberi indulatok, keserűség, gyűlölet, féltékenység, önzés mozgatja, viszi és ragadja a halandók millióit örökös küzdelembe egymás ellen: a virágos koszorúk mint a béke, a megnyugvás és a szeretet utmutatói szelnek át a nyüzsgő utcát, a halottak díszre mint az élet nemessége.

Oly szép s oly bölcs ez a szomorú ünnepe a halottaknak. Az ember oly gyarló s oly hamar feled, hogy van határa is az erőlködésnek. Muló ügyeit is akként rendezi be, jövődjét oly szilárdra alapozza, annyi felől megtámogatja s olyan szélesre és magasra építi, mintha nem is volna határköre a létnek. De a halál azt mondja: — csitt! s a rövid élet pompás palotáját kicsiny kunyhó válna föl, örök lakóhelyül. Abból ugyan ki

nem költözteti háziur, a ki végre is szintén csak halandó. De életre támasztja egy Génius, mely örökéletű; a szeretet gyöngéd szelleme, mely nem tud különbséget élet és halál között. Mert ha van határa az életnek, nincs határa a szeretet világának és átható erejének.

Ma van a halottak ünnepe: memento mori. Jelentős, mélyértelmű emlékeztetés. Az egyiknek: vigyázz, meg is kell egyszer halni! A másiknak: megnyugvás, hogy egyszer csak vége szakad a kinnak és gyötremnek. Az egyiknek rémület és borzalom, a másiknak megváltás. A szerető szívnek balzsam a fájdalmára. A szerető szív, virágot, fényt, édes emléket vivén a temetőbe, könyei és érzelmei tengeréből hajózható folyamat alkot élet és halál között. Eléri szeretett halottját, felkölti szenderegéséből, szemléli és beszélget vele, régi kedves dolgokról, mintha ott ülnének egymás mellett a bizalmas családi körben. Láttatok tegnap este a temető világát, a mécsesek sárga, misztikus fényében: figyeljétek az emberek arcát, a szemnek végheletlen messzeségbe vesző, homályos

tekintetét s érezni fogjátok, hogy vannak szívek, a kiket a halál nemhogy el nem választott, hanem még szorosabbra, még bensőbbre összeforrasztott.

S Istenem, nem látod-e, hogy az élet csak spanyolfal, mely mögött a halál rejtőzik? Nem látod-e, hogy az élet csak egy rövid állomás, mely után az örökkévaló halál állandósága következik? S a jó emberek, a kik itt elvesztették egymást, nem találkoznak-e ott, minden bizonynyal? S nem bölcsek-e az apostolok, a kik azt tanították, hogy jobb berendezkedni a nyugalmas halálra, mint hogy a boldog, kényelmes életre? Memento mori! Jusson eszetekbe, hogy az élet sokkal rövidebb, mint hogy bármire is mértékül használni érdemes volna. A halál az igazi mérték, mert az a — halhatatlanság. Az élet sokkal rövidebb, mintsem hogy igazságos lehetne.

A ki itt bármiben rövideget vagy méltatlanságot szenved, nyugodjon meg: Fönn van az igazság. Emlékezzünk a halálról. Memento mori!

Az ördög háztűznézőben.

— Miért nem házasodott az ördög. —

— Itt volna már az ideje, hogy asszony után láss — szölt az ördög öreg anyja — mert ha egyszer behunyom a szemem, nem lesz, aki a ruhára gombot varrjon, vagy a zsebkendőt kimossa.

— Nehezen kapok ám majd asszonyt, válaszolt az unoka.

— Sohse fájjon attól a fejed! A mai lányok, főként alá jutás reményében, az ördögöt is tárt karokkal fogadják, még ha nem is volnál oly derék ficzkó, mint a milyen vagy. De hát jól vigyázz, hogy be ne csapódj. Inkább a belső jó tulajdonságra ügyelj mint a szépségre. Holmi finyasat ne hozz a házhoz. Fekete lelkű és erős idegzetű legyen a lelkemadta.

— No ilyet könnyebben találok, mintha az ellenkezőt keresném.

— Mielőtt utra kelné — szölt a nagymama — még rendbe hozlak. Ezután jól végigkefélte unokáját, csokorra kötötte a nyakkendőjét, virágot tűzött a gomblyukába és végül levágta a körmeit.

— Szervusz grószikám, szölt bucsuzásképpen az ördög.

— Jó szerencsét az utra, vigyázz hogy meg ne csaljanak.

Utra kell aztán az ördög és legelőször a halpiacot szemelte ki műveletei teréül.

II.

A zsvaj, zürzavar és tolokodás közepette látott egy halaskofát, aki a halak bőrét szinte étvezettel hantotta el.

— Hiszen ez éppen nekem való! Gondolta az ifju ördög.

Az asszony is észrevette őt és kedélyesen szölt hozzá:

— Urficskám, az arca kormos.

— No ez még sem illik hozzám dörmögi és ment tovább. Most egy magában álló ódon vedlett ház elé ért. Az ablakok erős rácsosattal voltak ellátva.

— No itt megtalálom talán a nekem való asszonyt — gondolta magában és fölkuszott a villámhárítón az ablakig. Ott aztán bekukucskált egy szűk sötétes dohos ezellába. A ezella egyik zugában lánczra verve ült egy sátnépképű asszony. A gyermek gyilkosságért elítélt asszony folyton a lánczait — rázta és az istent káromolta.

— Ez aztán az igazi vigyorgott az ördög és közelebb huzódott az ablakhoz, hogy jobban gyönyörködhesék benne.

Most egy cserebogár repült be

Megjelenik mindennap korán reggel.

Előfizetési ára házhoz hordva egy hónapra: ötven krajczár

Az özvegy trónörökösne reformja

Stefánia özvegy trónörökösne házassága gróf Lónyay Elemérrel már csak rövid idő kérdése. Az új pár bodrog-olasszi Lónyay kastélyban fog lakni, melyben már hetek óta folyik a rendezkedés. Az özvegy trónörökösne új otthonáról következően ír egy ott járt tudósító:

Körülbelül hetven méter hosszú s hozzá onnyolcz méter széles a kastély épülete. Mind a négy oldalon külsőséggel van kidolgozva a homlokzat. Hat különböző tagozatra oszlik az épülettömb, melynek urinépe általában mind a földszinten lakik. Gróf Lónyay Elemérnek egy kétablakos, meg egy háromablakos szobáján túl következnek a női szalonok, a kis ebédlő és kis ebédlő és a nagy ebédlő továbbá a dohányzó, amelyek jóformán az egész első homlokzatot elfoglalják.

A női szalonokból a női lakótermekbe juthatni, amelyek sorában legelső Elemér gróf édesanyjának terméi. — Elemér gróf szobái hatalmas börpamlagokkal, régi divatu káros-székekkel, író- és dolgozó-asztalokkal s pompás keleti szőnyegekkel vannak berendezve. A női szalonok se lyembutorzata valóságos kápráztató. Puhaság, simaság, szingazdaság és fényesség mindenütt a legesekélyebb tarkaság nélkül.

A falakon óriási méretű klaszikus festmények apró, de régi és értékes olasz mesterművekkel s a legbecesebb szobadisztárgyak felsorolha-

a czellába és a rab asszony kezére szállt. Az asszony egy ideig bánatosan nézte a cserebogarat, aztán a vékony sugárban bahaolt napra tartotta egy mélyet sóhajtott és hagyta tovább lépni.

Dühösen hagyta el kímlelő helyét az ördög.

Az utcákon keresztül-kasul rohant, bekukkantott minden zugba, de egy magához való teljesen fekete lelkű asszony személyt nem talált sehhol.

III.

Teljesen leverte a indulat hazafelé midőn az utcán egy még nálánál is busabb férfit látott bandukolni.

Megszólította ezt a férfit, mert még sem akart eredmény nélkül az öreg anyja elé kerülni.

— Édes jó uram — szólt tőle telhetőleg barátságosan — ne tessék

tatlat, remek példányaival váltakoznak. A szobák általában csaknem templomyszerűen magasak. A mennyezetet a rajta levő színek összjátéka mintha még távolitná. Magasak és szélesek az ajtók, ablakok. Minden famunka rajtuk drága faanyagból van, izlésesen stilizálva.

A kastélynak különben harminc két szobája van. Az első emeletet teljesen a vendégeknek szokták átengedni; a földszintes szobák alatt, világos pinczehelyiségekben, a konyhák kamrák vannak s a cselédség egy része itt lakik. A toronyszobákban senkit sem szoktak elszállásolni.

A király tréfája.

A belga király gyakorta szeret inkognitóban utazni. Nemrég valami kis félreeső városkában eszébe jutott az az ötlet, hogy királyi különvonatát rendelje oda magának. Amikor a meghatározott időben az állomáson megjelent, hogy a vonatba üljön, az állomásfőnök elzárta az utját evvel a kijelentéssel:

— Pardon uram, senki sem mehet a perronra, amíg a király el nem utazott.

Amikor a király észrevette, hogy az állomásfőnök nem ismerte fel elhatározta, hogy megtréfálja.

Ugy tett, mintha bosszantaná ez a tilalom és erőszakkal félre akarta tolni a köpezős kis állomásfőnököt.

— Menjen az utamból — kiáltott a hivatalnokra, aki dühbe jött.

— Azt látom, hogy ott egy vonat várakozik és maga miatt lekésem. Maga ostoba!

A hivatalnok nem mozdult.

megijedni, én vagyok az ördög és feleséget keresek.

Ugyan kérem nem tudna egy nekem való asszonyt.

— Dehogynem — szólt örömtelten a bus idegen — jöjjön csak! és már karonfogva vezette is.

Midőn egy ház második emeleti lakásának ajtaja elé értek, az idegen szó nélkül elpárolgott. Az ördög benézett a kulcslyukon és ott látott egy ránczos képű, pápaszemes öreg asszonyt, aki egy gyerek ingbe kék és rózsaszín pánlikát fűzött.

— Hisz ez az anyósa a betyárnak kiáltott szörnyűködve az ördögnek ugyan nem kell, tartsa meg magának. Szólt és rohant vissza a pokolba.

És az ördög azidő óta nem keresett feleséget, még ma is agglegény.

Németből: Fodor Károly.

— Avval a vonattal nem utazhatik, az a királyé!

— Az nekem mindegy, ha a cáré is! Én avval a vonattal utazom el, arra mérget vehet!

Ez már sok volt. Az állomásfőnök karján fogta az idegent és úgy dühögte a fülébe;

— Tudja! Itt csak én parancsolok. És ha nem távozik önként, erőszakkal vitetem el.

A király természetesen vonatkozott és már-már tettlegességgé fajult a vita, amikor gróf D'Outremont megjelent és a királyt így szólította.

— Felsőes uram!

A szegény állomásfőnök kékült-zöldült. Nem is tudott bocszánatot kérni. A király mosolyogva mondta;

— Hagyja el! Őa jól tudta a kötelességét — de rosszul ösmeri a királyt.

POLITIKAI HIREK.

Minisztertanács. Minisztertanács volt tegnap délután a kormányelnökségi palotában. Ezuttal a rendes szökástől eltérőleg azért tették át szerdáról a minisztertanácsot, mert Széll miniszterelnök pár napot Rátóton szándékozik tölteni, ahova szerdán délután el is utazott. A minisztertanács, hír szerint foglalkozott az ellenőrzési szemléken magyar kifejezéssel való jelentkezések ismeretes ügyével, illetőleg az a tárgyban előterjesztett interpellációra adandó válaszszal is.

A Ház munkarendje. A képviselőház szombaton tartandó ülésén a pénzügyi bizottság az indemnitási javaslatról szóló jelentésének tárgyalását a Ház hétfőn délelőtt tartandó ülésének napirendjére fogja kitűzni. A Házszabályok értelmében a szombaton beuyjtandó jelentést csak három nap közbevetésével lehetne napirendre tűzni, de a kormány s a Ház elnöksége az ellenzéki pártok vezérével megegyezett abban, hogy a javaslatot ez esetben már hétfőre napirendre tűzik.

A mármaroszigeti mandátum. A megüresedett mármaroszigeti kerületben a függetlenségi párt is állít jelöltet, Bródy Lajos nagykirályi ügyvédet, az odaváló függetlenségi párt elnökét.

TARSAS ÉLET.

Alvajárók.

Egy angol folyóirat több esetet sorol föl, a melyekben alvajárók dolgairól beszél. Így egy prédikátorról mondják, hogy éjszakánként föl szokott kelni, odaáll a szoba közepére és lendületes beszédet tart, a mit élénk taglejtésekkel kísér. Ha bevégi, vissza

bujik ágyába és alszik reggelig, amikor sejtelve sincs arról, hogy álmában mit cselekedett.

Egy másik különösen érdekes eset egy öreg északangliai földbirtokosnak a története. Ez legmélyebb álmában nekiindult éjjel, felöltözött, kiment az istállóba, megnyergelte lovát és csak hosszabb lovaglás után tért haza. Ilyenkor látszott rajta, milyen vadul száguldhatót a paripával, mert az agyoncsigázva, tajtékozva jött vele rendszerint vissza. Az öreg ur erre levetkőzött, lefeküdt. Mikor fölébredt reggel, csak fáradtságról panaszkodott. Hozzáátartozói az orvos tanácsára nem költötték fel, miközben ezibelődött, de más uton próbálták megakadályozni öntudatlan cselekedetében. Egy izben eldugták a nyeregét, — az öreg ellovagolt nyereg nélkül, de nem jött többé vissza, úgy találták meg másnap hajnalban az erdőszélén holtan.

Egy másik alvajáró, a ki orgonistája volt a templomnak, éjszakánként fölnyitotta a templomot, fölment a kórusra és orgonált, fölvaltva pedig a fújtatót is megtöktötte. Ilyen éjszakai orgonálásaihoz kívülről játszotta a legnehezebb kompozíciókat, de az rendkívül megerőltetésébe került, mert másnap alig tudott lábba állni.

VIDEK

A sült tök halottja. Nagyvárad tudósítónk írja: Furesa módon halt el tegnapelőtt a biharmegyei Kis-Jenő községben egy fiatal, életkoros elásh legény. Reggel holtan találták a házbeliek és nyomban gyilkosságot sejtettek, mert előző este ép egészségben feküdt le. Tegnap ejtették meg a boncolást és kiderítették, hogy a legény előzőnap sült-tököt evett és ez okozta vesztét. Ugyanis álmában a megevett sült-tökből egy rész a légszöbe került és az erős legény megfuladt, a nélkül, hogy álmából felébredt volna.

Hétéves gyilkos. Bogárosan, mint lapunknak írják, — halálos végű szerencsétenség történt, melynek áldozata egy tizenkét éves nárai leánya. Müller Anna tizenkét éves fiatal leánya. Willems éppen vadászatra menőben volt, vállán fegyver és vadásztáskával. Willem a szomszédba ment a kukoriczát megnézni, addig fegyvert az ajtószarkában a tölténytáskát pedig ajtókilincsre akasztotta. Alig tért be a szomszédba, puska lövés hallatszott. Megrémülve futott vissza, a leánykát átlépett, szétroncsolt fejével életlenül a földön elterülve találta, mellette Willemsnek hét éves fiacskája állott. Nem lehetetlen, hogy a leánya kíváncsiságból kézbe vette a fegyvert és így sült el. Ambár Willems azt állítja, hogy a fegyver megtöltve nem volt. Másik

verzió szerint a hét éves fiacskát lötte volna ágyon a leánykát.

Egy 48 as honvéd gyilkosa. Sátor alja-ujhelyi levelezőnk nyomán hírt adtunk róla legutóbb, hogy gesztelyi Magy Gyula, volt 48-as honvédet holtan találták meg az ágyban. A népröktön gyanút fogott s mindinkább elterjedt a hír, hogy a 72 esztendőes agg embert meggyilkolták. Megindult hamarosan a vizsgálat is s ez azután kiderítette, hogy az öreg embert egy ütés ölte meg, a mit a halántékára mért volt valaki. A gyanu Becker József szolgálégyre hárult azonnal, a ki meg is vallotta a börtönben, megvallotta azt is, hogy tettét a meggyilkolt vejének, K. Z. tokaji lakosnak biztatására követte el, a kivel meg is osztott azután az elrabolt pénzen. Ennek a vallomásnak alapján a csendőrség letartóztatta a meggyilkolt vejét, s a vizsgálat most folyik ellene. A vádlat eddig tagadja még a terhére rótt cselekményt.

Gyilkosság 15 krajczár kártyapénz miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Margita, nov. 1.

A gyilkosságok krónikájában párját ritkító esett okozott tegnap nagy izgalmat Margitán. A Sárándi korezmán 21-est játszott négy „törzsvendég”. Legtöbbet, 46 kr. készpénzt Varga Ferencz veszített, sőt ezenfelül még 15 krajczárral adós is maradt a bankárnak. Mikor Varga távozni akart Kiss Lajos fizetésre hívta fel. Varga erre kirántott eszmaszárából egy kést és a bankárt ezzel a szavakkal:

— *Nesze, kritek vagyunk* — agyon szurta. Vargát és csendőrök letartóztatták.

Az esetről a következőket írja tudósítónk:

Állandó törzsvendégek voltak a „Sárándi” korezmának Kiss Lajos, Varga Ferencz, Janki Ferencz és Bárai András, a kik, mikor csak pénzüik akadt, kártyával üzték az unalmat. Tegnap iszlültek 21 est játszani. A bankot Kiss Lajos adta.

Állandóan kedvezett a szerencse neki, úgy hogy lassanként össze nyerte a társaság pénzét. Legtöbbet Varga Lajos veszített. Mintegy 61 krajczárt a miből 46 ot készpénzzel megfizetett tizenötlet azonban adós maradt.

Mikor szentán a kártya asztaltól felállott a bankot adó Kiss Lajos követelte Vargától a pénzt.

Varga másnapra ígérte a pénzt arra hivatkozván, hogy már neki is maradtak adósok és különben a Nemzeti Kaszinóban is szabad adós maradni 24 óráig.

Kiss Lajos ebbe nem nyugodott bele és kijelentette, hogy Varga addig nem mehet el, míg a 15 krt. meg nem fizeti és mikor Varga az ajtó felé ment, meg fogta a kabátját és nem akarta kiengedni. Erre Varga Ferencz belenyult a eszmaszárába és odaszólt Kisshez:

— *Nem eresztessz! Nohát akkor nesze kritek vagyunk.*

És a kezében levő oltó késsel keresztül szurta a Kiss Lajos torkát. Kiss rögtön összerogyott és a szúrás következtében alig másfél percnyi kínos vergődés után kiszenvedett.

Vargát a csendőrök rögtön letartóztatták és átadták a kir. járásbiróságnak.

SZINHÁZ.

Kritika Igazgató: Mi kifogása lehet még? Láthatta, mily gondos volt a kilátás. Igazi víz, igazi tűz, igazi ételek. Mit akar még?

Kritikus: Igazi színészeket.

A molnár és gyermeke ez az idejét mult édonóság nagyománys szokás hoz híven került színre tegnap. A színháznak különösen felső emeleti részei teltek meg közönséggel. A molnár leányának szomorú históriája azonban nem talált utat a közönség szívéhez. A szereplők buzgósága sem állott valami magas fokon, legfellebb Szabó Irma, Püspöky és Tóth Elek öntöttek egy kis lelket az előadásba.

A második ingyen előadás. A második ifjusági ingyen előadást e hó 29-én délután tartják meg a színházban. Akkor vagy Szigligeti Ede pályadínyertes drámája a „Trónkereső”, vagy Váradi Antal drámája: Charitás kerül előadásra.

A Báránycák mai premiérje iránt általában nagy érdeklődést tanusít a közönség s ebből itelve telt ház gyönyörködik Varney pompás zenéjében s a nagy előkészületek után bizonyára összevágó, élvezhető előadásban. A Báránycák fő női szerepeit társulatunk szubrettjei: Perényi Margit és Sárossi Paula játsszák.

Heti műsor: nov. 1-én bérlet 27. szám „C” A molnár gyermekei. Regényes színmű 5 felvonásban. Irta Rauchpach. Fordította Szerdahelyi J.

Csütörtökön, november 2-án, bérlet 28. szám „A” ujdonságul először Báránycák. Zenéjét szerzette Varnei Lois.

Pénteken november 3-án bérlet 29. szám „B” másodsor Ugyanez.

Szombaton nov. 4. bérlet 30. szám „C” harmadsor Ugyanez.

Vasárnap november 5. két előadás. Dél után 3 órakor félhét órákkal Egyiptom gyöngye. Vig operette 3 felvonásban. Irta Heltai Jenő. Zenéjét szerette Forray Miklós. Este 7 és fél órakor bérletszünetben A vörös sapka. Nép mű 3 felv. Irta P. Á.

UJDONSAGOK.

* **Istentisztelet.** Ma csütörtökön halottak napján délelőtt kilencz órakor a róm. kath. templomban nagy gyászmise lesz, amelyen dr. Wolafka Nándor vál. püspök-plébános pontifikál.

* **Bucsuzó felügyelő.** Széll Mór felügyelő tegnap délelőtt bucsuzott el végleg az üzletvezetőség tisztikarától. A délelőtti folyamán végig járta a hivatalokat s mindenkitől szívélyes bucsut vett. Az üzletvezetőség segédhivatali személyzete küldöttségileg tisztelettel nála megköszönve a napokban adott 100 forint segély alapítványt. Széll Mór tegnap este utazott el Budapestre, hol a Krisztina városban fog állandóan letelepedni.

* **Gör. kath. istentisztelet.** A helybeli római katolikus templomban november hó 2-án délelőtt 10 órakor Varga László h.-böszörményi g. kath. esperes plébános miseszolgálatot fog teljesíteni. Egyidejűleg keresztelés és egyéb ténykedések is fognak általa kiszolgáltatni.

* **Iparos ifjak ünnepélye.** A debreceni iparos ifjuság önképző egyesületén k szavalati és felolvasást rendező bizottsága november 5-én, azaz vasárnap délután 4 órakor, az ipartestület tanácskozó termében felolvasással egybekötött szavalati ünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora a következő: 1. Koldus ének, szavalja: Nagy Ferencz. 2. Felolvasás, tartja: Kovács István. 3. A perecz, szavalja: Illés József. Megjelenés lehetőleg pontosan kéretik. Belépő díj nincs.

* **Rubos Árpád párbaja.** Rubos Árpád szintársulatunk tagja és Farkas Mihály volt debreceni, jelenleg fővárosi újságíró ez év elején kardpárbajt vívtak. A párbaj mindkét fél könnyebb sérülésével végződött. A törvényszék párviadal vétsége miatt vád alá helyezte a párbajozókat. Úgyükben már a nyári hónapokban tartott volna végtárgyalást a törvényszék, de mivel azon a vádlottak nem jelentek meg elnapolták. Az újabb határidőt folyó november hó hetedikére keddre tűzték ki, akkor ítélik felettük a törvényszék büntető tanácsa.

* **Titkos szavazás.** Debreczenben a napokban egy csomó fiatal leányka mulatott együtt a megfelelő udvarral. Miről folyt volna a vita másról, mint Jókai házasságáról. A nézetek elágaztak s néhány leányka nagyban

erősítette, hogy hogy ő így, meg úgy! Az udvarló fiatal urak közül egynek jó gondolata támadt. Tudják mit, — így szólott, — bízzák titkos szavazásra a dolgot. Mindenki szavazzon, de igazságosan, hogy hozzámenne-e Jókai Mórhoz, ha megkérezné? Csalni nem szabad, se pedig Tenczer Pál methodusa szerint szavazni. — A titkos szavazatokat erre melegeben beadták. Alighanem úgy kellett lenni, hogy az ellenzék közül egyik a másikba bizakodott, mivel az urnából, a mi egy kalap volt. furcsa eredmény jött ki. Valamennyi leányka igennel szavazott.

* **Prédikáció a temetőben.** Ma csütörtökön van a halottak napja. — A megholtak lelkiüdvéért ma délelőtt 11 órakor mise lesz a temető kápolnájában, amelyet Hamernyik Sándor segédlelkész fog megtartani. A mise után ugyancsak Hamernyik Sándor tartja meg az alkalmi prédikációt.

* **A debreceni gazdasági egyesület f. év november hó 5-én vasárnap d. e. 10 órakor a városház nagytanács termében a Belga-Magyar-Bank által az ország területén létesítendő közraktári hálózat ügyében gyűlést tartand, a melyre érdekelteket az ügy gazdasági nagy fontosságánál fogva — tisztelettel meghívja Váczy János gazd. egyesületi elnök.**

* **Leányok kegyelele.** A Svetits leánynevelő intézet növendékei tegnap teljes számmal vonultak ki a róm. kath. temetőbe az intézet alapítójának Svetitsnének a sirjához. Kovács József lelkész tartott emlékbeszédet, amely után a növendékek remek koszorút helyeztek a sirra. Este a kegyes alapító sirját remekül kivilágitották.

* **Megölte az anyját.** Érdekesügyet tárgyalt tegnap reggeltől késő estig a törvényszék büntető tanácsa Hoffmann József bíró elnöklele alatt. A vádlottak padján két józsai legény ült, a kik egy halálos végű verekedésből kifolyólag kerültek a bírák élén. A vádlott édesapja életét akarta a támadója ellen megvédelmezni és e közben nagyanyját ölte meg.

A múlt év november hó elején szüreteltek Ember András sámsonkerti szőlőjében. A szüreten késő este a gazda Ember András összeszólalkozott Várad Józseffel, a miből verekedés támadt. A gazda fia Ember József látva, hogy apja veszélyben forog segítségére sietett.

A fiu pedig haza szaladt, hogy az otthon levő ólmos botját elhozza. Nagyanyja Veres Sára látta, hogy unokája erősen felindulva az ólmos bottal elszaladt. Rosszat sejtve azonnal unokája után sietett a verekedés színhelyére.

Az öregasszony a verekedőket csillapítani igyekezett. Várad ezalatt elmenekült, a mikor a fiu a nála levő ólmos bottal a nagyanyja fejére mért egy oly ütést, a melytől az esz melleltenül rogyott le. A nagyanyja a kapott ütés következtében rövid kioldás után meghalt.

Ez ügyben folyt a végtárgyalás tegnap. A tanács tagjai Kolbanhayer és Ferenczy bírák. Jegyző Bahunek. Közvádat dr. Nagy László alügyész képviselte. Elsőrendű vádlottat dr. Kardos Samu ügyvéd védelmezte.

A gyilkos unoka halált okozott sulyos testisértés Várad pedig az öreg Ember sérelmére elkövetett bántalmazásért sulyos testi sértésért lett vád alá helyezve. A tárgyalás során vádlott daczára első vallomásának nem akarta beismerni, hogy nagy anyját ő ütötte meg. Egyik terhelő tanu pedig azt vallotta, hogy vádlott szándékosan ütötte meg nagyanyját, még pedig azért, mert beleavatkozott a verekedésbe.

A bizonyítási eljárás este nyolcz órakor ért véget, a mikor is a kir. ügyész terjesztette elő a vádbeszédet. Utána dr. Kardos másfél órán keresztül tartotta meg jogi érvekben gazdag vádbeszédjét, amelyben azt fejtegette különösen, hogy védenze a jogos önvédelem eltévesztése közben akaratlanul követte el tettét. Az elnök este tíz óra körül hirdette ki az ítéletet, mely szerint a törvényszék Ember Józsefet két évi fegyházra Váradit pedig hat havi börtönre ítélte.

Az ítélet ellen összes érdekeltek felebbezték.

* **Dühöngő családapa.** Furesa kis családi jelenetet rögtönzött tegnapelött este Kocsis Istvá napszámos, ki valószínűleg ittas állapotban vetődén haza lakására, egész családját kiirtással fenyegette. A szomszédok ssillapítólag léptek közbe, de ez még jobban dühbe hozta Kocsis Istvánt úgy, hogy most már egyenesen a házat akarta felgyújtani. A hazbeliek utoljára kénytelenek voltak a rendőrség segélyét igénybe venni a dühöngő megfékezésére.

* **Eltemettek egy katonát.** Kítették a holttestet az uuvarra . . . Most azon ban volt a ki végig sirassa! Két asszony is zokogott mellette az anyja meg a hűséges jó feleség a kiket annyira szeretett a boldogtalan ember. Balog az a szegény böszörményi közlegény feküdt a kórház udvarán durva deszka koporsóban. Csakóját oda tették a deszkára, melyre lassan pergett alá, az elmulást hervadást hirdető akáclevél. Édes anyját meg a feleségét vagy harmincz böszörményi ember kísérte be a temetésre. Ott állottak azok is a kórház udvarán, könnyes szemmel nézték szegény barátjuk, ismerősük koporsóját, ki oly hamar dobta el magától az életet. Most már

nem fogja hallani a parancsszót a káplár durva szavát . . . De nem hallja édes anyja, felesége szavát sem, kiket pedig oly nagyon szeretett. Kezdetét veszi a temetés. Egy szakasz katona áll a koporsó mellé. A tábori pap megriadultan végzi szomorú funkcióját. Az imát kétségbeesett asszony sikoja szakította meg. A közönyös katonák szeméből is kiesordul a könny. Össze néznek, úgy suttozzák:

— Szegény asszony, bizony hamar jutott özvegyiségre.

Aztán felzendül a halotti ének. Négy katona vállára veszi a koporsót. A katona banda egy töredéke rázendít a köteles gyászindulóra. Megy a szomorú menet a temetőbe. A deszka koporsót leeresztik a temetőbe, és aztán egymásra gördül a hant. A szegény öngyilkos katona — de a szegény család boldogsága is el van temetve.

* Szabolcska Mihály gyásza. Szabolcska Mihály, a jeles költő, ki a temesvári ev. ref. gyülekezet lelkésze nagy gyász érte. Édesapja, id. Szabolcska Mihály, volt 48-as honvéd, 80 éves korában meghalt a pestmegyei Ó-Kécskán. A költőlelkész a gyász hírt éppen akkor kapta, mikor a reformáció emlékünnepe az egyházi beszédet akarta elmondani. Pár percig a megihatottság erőt vett rajta, de aztán visszanyerte nyugalma és elmondta az ünnepi beszédet; tegnap reggel utazott el Ó-Kécskára a temetésre.

* Színészek párbaja. Szintársulatunk két kedvelt tagja tegnap délután éles kardokkal állott szemben egymással. Tanay Frigyes és Szacsavay Sándor játszották le ezt a nehéz szerepet, a melyre okot a közönlük támadt szóváltás szolgáltatott. Délután a tornaesarnokban mérkőztek meg egymással. A párbaj Szacsavay Sándor jelentéktelenebb sérülésével végződött. A két jeles színészről most az egyszer a rendőrség írta meg a — kritikát, a mely párbajukat bejelentette a királyi ügyészségnek.

* Az új tanterv életbeléptetése. A közoktatásügyi miniszter, tudvalevőleg, már ez évre életbeléptette az új revidiált tantervet, de csak az első osztályra. Rendeletét a múlt tanév végén adta ki s a nyár folyamán kellett megírni az új tanterv követelményeinek megfelelő tankönyveket. Ez persze több rendbeli nehézséggel járt. A kultuszminiszter tehát ankétet hívott össze esütörtök délelőttre a miniszteriumba, a melyen az új tanterv további életbeléptetésének módjait kívánja a pedagógusokkal megbeszélni.

* Herczegné az utca porában. — Nem igazánda Herczegné, boldogta-

lan elmebeteg asszonyról van a szó. Tegnap délután a járókelők figyelmét különös jelenet vonta magára. Egy fekete keszkenős, törődött anyóka fetrengett a bérkocsi állomás mentében az utca porában. Torkaszakadtából, félelmetesen rikoltozott, s védőleg terjesztette ki karját;

— Az istenért segítsenek, jöjjenek ide! megölnek, meg-yilkolnak! Segítség!

A jajveszékésre sokan egybeverődtek, s csakhamar rendőr is akadt s jó szóval igyekezett csillapítani az anyókat, a ki göresösen vonaglott a földön és sirva kiabált:

— Segítsenek, én herczegnő vagyok, herczeg Eszterházy Pálné! Segítsenek az isten világért, agyon akar nak tiporni!

A szerencsetlen öreg asszonyt nagy ügyvel-bajjal túlták csak bérkocsira tenni, hogy elszállítsák a rendőrségre. Ott aztán megállapították hogy a boldogtalan özvegy Kni Lászlónénak hívják s hogy esőndes örült akinek az a rögeszméje, hogy az Eszterházy herczegek családjából származik. A szegény elmeháborodottat a közkörházba szállítják.

* A kegyelet leróvása. Kegyelettel adózott a debreczeni üzletvezetőség segédhivatalának személyzete. A múlt évben elhalt Balogh Lökös kartársuk emlékének sirját megkoszorúzták és kivilágították. Szép dolog mikor a hivatalnokok elhalt kartársuk emlékét ilyen kegyelettel őrzik meg.

* A nyelv. Lili. — Mama, vágd ketté ezt az almát!

A mama. De nincs késem kis lányom. Lili. Hát akkor a nyelvvel, hiszen a papa azt mondta, hogy a nyelvvel olyan éles mint egy kés.

* A fősvény. Egy elvirágozott szépség odafordul a társaságnak egy a fősvénységről híres tagjához és azt kérdi tőle.

— Mondja X ur, hány évesnek tart engem? Erre két ur összesug:

— De, miért kérdi éppen X-től?

— Miért? . . . hát bizonyosan azért, mert tudja, hogy X olyan fősvény, hogy még az évekkel is smuczigoskodik.

* Az ifjuság kegyelete. A kegyesrendiek gimnáziumának növendékei tegnap kegyelettel adóztak volt igazgatójuk Cserhalmy József emlékének. Az ifjuság teljes számban vonult a Cserhalmy sírházhoz, ahol gyászénekeket adtak elő, Unger József pedig mélyen megható emlékbeszédet tartott a sír felett. A kegyeletes ünnepélyt az ifjusági énekkar zárta be.

* Próba bál. Schaf János táncztanító november 5-én az az vasárnap a Korona vendéglő táncstermében, abból az alkalomból, hogy táncztanfolyamát bevégezte, próbabált rendez. Az este hét órákor kezdődő tánczestélyre személyenként egy korona a belépő díj. Schaf János hétfőn nyitja meg polgári kolonját.

* A kinek női és gyermek felöltőre van szüksége, ne mulassza el fölkeresni

Róza Lajos áruházát, Debreczen kis-templom bazár, ahol most meglepő olcsó és szabott áron lehet vásárolni.

* A városi Tornakör. A városi Torna-kör, mely feladatául tűzte ki, hogy a sportot fejlessze, minden nemes eszközt felhasznál, hogy egyleti életét virágzóvá tegye és ki fejlessze. E célból 30 iki dátummal körlevelet küldött szét, melyben tudatja hogy társasösszejöveteleket óhajt létesíteni, hogy az egyesület ügyeinek megbeszélésére is eszközölné. E célra a Dréher söresarnok külön helyiségét szemelték ki, hol minden hó első péntekén tehát már e héten is este 8 órákor összejövjenek. Vendégeket szívesen látnak. A felhívást dr. Kenézy Gyula, elnök, és dr. Ilsvai Róbert titkár bocsátották ki.

* Az erőszakos vendég. Király Józsefné tegnap éjjel hogy, hogy nem szállás nélkül maradt. Kószálása közben nagyon meg fázhatótt, mert a mi kor a Rakovszky-utcai 16 számú ház eléért oda bezörgött és szállást kért. Hogy pedig nem kapott veszekedni majd erőszakoskodni kezdett. Az arra cirkáló rendőr bekísérte, de a kapitányságon oly zavarosan beszélt, hogy valószínűleg örült aszegény asszony. — Beszállították a közkörházba.

* Ügyforgalom. A r. bejelentési hivatalnál az elmúlt október hónapban 11583 lakás változást jelentettek be s több mint 8 ezer egyén lakozni tudakolták. Kiadott ahivatal 76 darab szolgálati cselédkönyvet.

* Debreczeni Ujságra bármely naptól kezdve elfogad előfizetést punk kiadóhivatala (Biedermann J. a-lota). Előfizetési ára egy hónapra korán reggel házhoz hordva ötvenkrajcár. A Debreczeni Ujság egyes számainak ára 2 krajcár. Kapható minden tőzsdében és az utcai elárusítóknál.

TÁVIRATOK.

Halottak estéje a fővárosban.

Budapest (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Ma este valóságos emberáradat vonult ki a keresési uti temetőbe elhunyt nagyjaink sírházhoz. Kossuth, Battyányi és Deák Ferencz gyönyörűen diszített sírja körül csoportosult az egész egyetemi ifjuság továbbá a testületileg kivonult függetlenségi párt. Kossuth sírja fölött Illyés Bálint orsz. képviselő mondott megható gyászbeszédet.

Kossuth Lajos Tódor kitüntetése.

Budapest (A Debreczeni Ujság eredeti távirata.) Nápolyi távirat szerint Kossuth Lajos Tódort ki-nevezték a földközi-tenger vasut Nápolyi vonalának helyettes vezérigazgatójává.

Luegert dicsőítő honvédezerdes.

Budapest, novb. 1. (A Debreczeni Ujság ered. táv.) Bécs város tegnapi lakomáján egy oly hallatlan eset fordult elő, mely bizonyára minden jó érzésű magyar embernek arcába kergeti a vért. Luegert Bécs város polgármesterét, a magyar nemzet esküdt ellenségét állítólag hivatalos minőségben felköszöntötte egy magyar ember, a ki még hozzá a nemzeti hadseregnek, a magyar honvédségnek tagja. Javában folyt már a lakoma, midőn a hivatalos felköszöntők során felállott Fülekm. kir. honvédezerdes és mint a magyar honvédség képviselője (?) felköszöntőt mondott Lueger Károly polgármesterre. Sőt arról is gondoskodott, hogy e tettét a házi gazda iránti egyszerű udvariasságnak se tekinthessék, a mennyiben sietett minden félreér és kikerülése céljából kijelenteni, hogy bár ő a magyar honvédség kötelékébe tartozik, mégis hű fia volt és lesz mind a császárvárosnak Felesleges is talán mondanunk, hogy e botrányos esemény magyar korokban óriási felháborodást keltett, mit csak a legfényesebb elégtétel csillapíthat majd le.

VEGYES.

Agyonverte az anyósát. Kaja János egri lakos minduntalan perlekedett anyósával, Holló Józsefnével, a ki náluk lakott. Tegnap esto, a mint a vő hazament a napszámból, megkezdődött a civódás. Szó szót ért és Hollóné annyira dühbe hozta vejét, hogy ez öklével háromszor ráütött az öreg asszonyra. A szerencsétlen asszony eszméletlenül rogyott a földre és félórai kínkodás után meghalt. A gyilkos vőt letartóztatták és átadták az ügyvédségnek.

Öngyilkosság a nászéjszakán. A dolnya-tuzlai állatorvos Mecenseffy Károly, a napokban nőül vette a dolnya-tuzlai jegyzőnek, Konrad Rudolfnak a leányát. Mecenseffy a nászéjszakán megmérgezte magát és reggel meghalt. Az öngyilkosság okát nem tudják.

Gyujtogatás bosszúból Özvegy Balázs Bálintnének a Szabadka mellett levő Verusty pusztáján tegnap tűz

keletkezett, mely az összes épületeket, a behordott termést s az összes gazdasági eszközöket elpusztította. Kiderült, hogy a földbirtokosnő bérese Romhányi István gyujtotta föl a gazdaságot, mert asszonya büntetésből lefogta bérét. A boszuálló gyujtogatót letartóztatták.

Elhamvadt falu. Alig mulik el nap, hogy ne kapnánk hirt egy-egy nagyobb tüzesetről. A napokban Brozskón pusztított nagy tüzvész, a melynek egy emberélet is esett áldozatul. A községnek Krádlov nevű részében tört ki a tűz, a mely oly gyorsan terjedt tovább, hogy csakhamar a falunak ez a része teljesen lángban állott. A lakosság hasztalan igyekezett a fékevesztett elem tovaharapódzását meggátolni. A veszedelem oly hirtelen támadt, hogy a lakosok alig tudták az égő házakból kimenekülni. Özvegy Kiszetyné bennrekedt lángban álló házában és ott lelte halálát. A mikor végre eloltották a tüzet, már hatvan ház és sok melléképület esett a lángok martalékául. A veszedelmet tűzzel játszó gyermekek gondatlansága okozta.

A férj bosszúja

— Saját tudósítónktól. —

Rémes eset tartja izgatottságban Ó Becse község lakosságát. Egyik köztiszteletben álló szorgalmas és mindig becsületes polgára, Zay Péter szabómester, megölte feleségét s feleségének öcsesét.

— Az eset úgy történt, hogy felesége elhagyta a nálánál jóval idősebb férjét, s ez nagyon fájt a hitvesét szerető embernek. Többször könyörgött neki, térjen vissza hozzá, de ő visszatérni nem akart.

Borzasztó tette szánta el magát Zay Péter. Elment sógorához, Mészáros Péterhez, a kinél felesége tartózkodott, belső zsebébe egy élesre fent kést dugott. Feleségét sirva kérte, térjen hozzá vissza, mire felesége őt kiutasította.

Ekkor kirántotta a kést és a mekenni akaró asszonyt hátba szurta: az asszony kiáltásaira berobant a sógor is, s midőn a kést a gyilkos ember kezéből kicsavarni akarta, Zay vérben forgó szemekkel, szinte önkivületi állapotban, szíveü döfte a szegény Mészáros Pétert.

Ugy a felesége, mint a sógora a súlyos seb következtében meghaltak. A gyilkost pedig még a tett színhelyén elfogták a csendőrök.

Ingtatlanok forgalma.

Ludmány Györgyné Molnár Eszter veszi a debreczeni 1232. sztkvben foglalt 3002 régi sorszámu házat Bulátkó János és neje Beskei Juliánnától 1600 frtért.

Jándi János és neje Szabó Rozália veszik a debreczeni 3287. és 6047. sztkvben foglalt ondódi földet Gréf Józseftől 1874 frtért.

Mulattató

Kérdés.

Koldus: Adjon egy kis alamizsnát, nagyságos ur! Nyolcz gyermekem van!

Zsugori: Hát ez nem elég?

Vendég. Gyönyörű csésze. Bizonyára majolika?

Háziasszony. Oh nem . . . bocsanat . . . alkalmasint az a haszontalan cseléd fogta meg a kezével.

Csarnok.

A radványi tündér.

— Regény. —

Irta: Than Gyula.

Anderral együtt természetesen nem fogytak ki a dícséretekből. Homor ugyanekkor egészen őszintén elbeszélte Andornak, hogy mi történt közte és felesége közt s menyivel nyugodtabban megy most gyermekeihez, hogy ezen a nehéz jeleneten át esett. Többé nincs szüksége rá, hogy titkolózzék, most legalább tud mindent a felesége is.

Andor pedig Veráról beszélt. — Elmondta, hogy Vera mint vélekedik. Ast tapasztalta, hogy most már nem csupán idegenkedést tanusít, de gyűlöletet is.

— Igen kedves bácsi, Vera kiméletlenül szólott. Azután, legalább én úgy vettem észre, mindenáron azt szerette volna, hogy valami kötelező szerelmes ígéretet tegyek előtte.

— Reméllem nem feledkeztél meg magadról?

— Ugyan kedves bácsi. Vétkeztem volna Margit ellen, ha csak egyetlen olyan szó repül el ajkamról, amelyet Vera tetszése szerint magyarázhat felre.

Beszélgetés közben leértek a hegyoldalról, egészen arra az utra, amely a radványi nagy utcára vezet.

Már Andor messziről meglátta, hogy az utca végén álló, ugyancsak szegényes vityillóból Margit lépett ki. Megállott az ut felé nézett s mikor meglátta őket örömmel intgetett a zsebkendőjével.

— Nézze csak kedves bácsi, ki az?

— Margit! Margit! Az én Margitom!

— Eszrevett bennünket. Integ a zsebkendőjével. — Már viszonzom, Ugy tett Andor is.

Margit azután újra beszaladt a kis házikóba, hogy értesitse reménykedő édes anyját Homor és Andor érkezéséről.

IV.

Mikor Margittól Homor és Andor elváltak, a szép leány meggyorsított léptekkel igyekezett haza felé édes anyjához. Ujra csak elszorult a szíve.

— Vajjon nem történt-e valami baja jó anyámnak, a míg én távol voltam?

Ez a gondolat egy kissé kinozta ugyan, de azután, ha az elért eredményre gondolt, újra boldogság töltötte el.

— Van hát édes apám. Van, aki engem szeressen, van a kit én rajongással vehetek körül. És milyen bol-

doggá tesz az a tudat, hogy az én apám az egész környék büszkesége, a legnemesebb lélek a világon, a kit mindenki csodál, nagyrabecsül és szeret. Aldják minden mozdulatát, minden lépését.

Ez a boldogító gondolat foglalkoztatta Margitot, míg csak haza nem ért. Sietve haladt keresztül a kis udvaron, s mikor az ajtóhoz ért, csendesen kopogtatott. Nem akart berontani a szobába, óvatos volt, és szinte előkészítette édes anyját érkezésére.

Mikor belépett az ajtón, édes anyja remegő hangját hallotta.

— Te vagy Margitom!

Margit oda sietett az ablakhoz, a nagy zsölyéhez, a melyben édes anyja ült. Letérdelt mellé, megcsókolta kezét.

— Én vagyok aranyos mamuskám! . . . Légy erős . . . Örömhirt hozok . . . Beszéltem kedves apával,

boldogság töltötte el, nem feledett, forrón szeret bennünket. Miénk az ő szíve.

(Folyt. köv.)

Szinlap.

Ma csütörtökön „A” bérletben.

BÁRÁNYKÁK.

Operett 3 felvonásban. Zenéje Warneitől.

Személyek

Baduer, iskolaigazgató	—	Sziklay M.
Christián, fiatalherceg	—	Rubos A.
Frifer, — — — —	—	Környey B.
József, kertész	—	Szathmáry A.
Emeraldine, főnöknő	—	Szigeti L.
Alice (— — — —)	—	Perényi M.
Fanni (növendékek. —	—	Sárosi P.
Germanie (— — — —)	—	Bárdos J.
Marcelle (— — — —)	—	Makrayné.

Holnap: Ugyanez.

ELADÓ.

Teljesen jó karban lévő

HÁROM TEKEASZTAL

melyből 2 karambol, 1 kégli asztal

jutányos áron eladó.

A tekeasztalok a Casinó Kossuth utczai helyiségében megtekinthetők és készpénz fizetés mellett azonnal elvihetők.

KASZANYITZKY ENDRE

Debreczenben, piacz-utcza 57.sz.

Ajánlja a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árak mellett

Ditmár, Brünner és hazai gyártmányu asztali és függő

lám pákat

Astral-, Meteor-, Apollo-, csoda-, nap- és villám-éggökkel.

Ugyszintén porcellán s angol fayence étkező-, thea-, kávé-, mocca és mosdó-, valamint mindenemű asztali-, cognac- és liqueures

üveg-készleteket majolica, bronz és china ezüst ujdonságokat.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesíttetnek. Arjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók,

Melyik a legjobb szépítőszert? A

MOLLITERGIN

Hatása meglepően gyors.

mely puhává, fehérré, üdévé teszi az arcz és kéz bőrét, nem zsiroz s teljesen ártalmatlan.

Kapható:

MIHALOVITS I.

a „Kigyó”-hoz cz.

GYÓGYSZERTÁRÁBAN DEBRECZENBEN.

Egy üve ára 1 korona.

Fűszerüzlet áthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tulajdonára hozni, hogy az eddig a Piacz-utcza 42 szám alatt levő fűszer üzletet ugyancsak a Piacz-utcza 70 számu (Dr. Fráter-féle) házban tettem át s hol is üzletemet tetemesen megnagyobbítottam, és azóta kellemes helyzetbe jutottam, hogy

fűszer, anyag, liszt, csesege és stb. cikkeit a legjutányosabb árak mellett szolgálhatom ki.

Amidőn még biztosítom a legpontosabb és legszolidab. kiszolgálásról maradtam

teljes tisztelettel

Békés Emil

Piacz-utcza 70 sz.

